

SV
(A-37) Seat No: _____

No. of Printed Pages : 2

SARADAR PATEL UNIVERSITY
T.Y.B.A (EXTERNAL) EXAMINATION

Thursday, 05th May, 2016

Time: 10.30 A.M. to 01.30 P.M.

Sanskrit Literature (308) Paper-VIII

-भाषाविज्ञान ।

-कारकप्रकरणम् - भवोजिदीक्षित ।

Total Marks: 100

प्रश्न-१ नीचेनामांथी गમे ते बे दृकनोंध लખो. (20)

- १) ધ્વનિપરિવર્તનના કારણો ચર્ચો.
- ૨) ભાષાવિજ્ઞાનના અભ્યાસનું મહત્વ સમજાવો.
- ૩) ગ્રાસમાન અને વર્ણરના ધ્વનિનિયમોની ચર્ચા કરો.
- ૪) ભાષાનું પારિવારિક વર્ગીકરણ કરો.

प્રશ્ન-૨ અર્થપરિવર્તનના કારણોને વિસ્તારથી સમજાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભાષાની પરિભાષા આપી ભાષાની ઉત્પત્તિ વિષયક મતો વર્ણવી તેની યોગ્યતા વિશે સમીક્ષા કરો. (15)

પ્રશ્ન-૩ વાક્યનું લક્ષણ સમજાવી વાક્યના પ્રકારો વિશે સંવિસ્તાર નોંધ લખો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ દૃકનોંધ લખો

(15)

- ૧) ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનની પદ્ધતિ વર્ણવો.
- ૨) ભાષા અને બોલી વચ્ચેનો લેદ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪ નીચेनામાંથી કોઈપણ ત્રણ સૂત્રો સમજાવો. (15)

- ૧) કર્તૃરીપ્સિતતમં કર્મ ।
- ૨) ગતિ-બુદ્ધિ-પ્રત્યવસાનાર્થ-શબ્દકર્મ-અકર્મકાળામ् અણિ કર્તા સ ણૌ ।
- ૩) હેતૌ ।
- ૪) ધ્યુવમ् અપાયે અપાદાનમ् ।
- ૫) ષઠી શોષે ।

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સંસદર્ભ સમજાવો. (૧૫)

- ૧) પ્રાતિપદિકાર્થમાત્રે, લિઙ્ગમાત્રાધિક્યે, પરિમાળમાત્રે, સંખ્યામાત્રે ચ પ્રથમા સ્યાત् ।
- ૨) અપાદાનાદિવિશેષે: અવિવક્ષિતં કારકં કર્મસંજ્ઞ સ્યાત् ।
- ૩) વિના અપિ તદ્યોગં તૃતીયા 'વૃદ્ધો યુના તલ્લક્ષણમશ્ચેદેવ વિશેષ: ।
- ૪) જુગુપ્સા-વિરામ-પ્રમાદાર્થાનામ् ઉપસંહ્યાનામ् ।
- ૫) કૃદ્યોગે કર્તારિ કર્મણિ ચ ષષ્ઠી સ્યાત् ।

પ્રશ્ન-૬ 'કારકપ્રકરણ' અનુસાર ચતુર્થી વિભક્તિના ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૬ 'કારકપ્રકરણ' અનુસાર સપ્તમી વિભક્તિના ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૨૦)

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

— ✘ —
②